

Diarienummer: SN-2025/283

Handläggare: Linda Byberg Eriksson, Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Handlingsplan för vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens

Förslag till beslut

1. Socialnämnden antar *Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens – Handlingsplan 2026–2027*.
2. *Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens – Handlingsplan 2026–2027* ersätter *Övergripande handlingsplan för att förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner, VRI*.

Sammanfattning av ärendet

Handlingsplanen för att förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner har följts upp, reviderats och bytt namn. Den tidigare handlingsplanen, *Övergripande handlingsplan för att förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner, VRI*, heter nu *Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens – Handlingsplan 2026–2027*. Vid revideringen har planen omarbetats och lagts in i en ny mall som tagits fram av Vårdhygien i Region Uppsala, där varje område omfattar tabeller som beskriver både implementerade och förvaldade aktiviteter samt mål och nya aktiviteter för fortsatt utveckling. Inför varje kärnområde finns en kort inledande beskrivning av vad området omfattar.

Uppföljningen genomfördes via en enkät till samtliga enheter för att skapa en nulägesbild av vilka aktiviteter som genomförts under 2024–2025 samt inhämta synpunkter och om det fanns aktiviteter som enheterna saknade i handlingsplanen. Resultatet har använts som underlag för revideringen. Flera mål och aktiviteter kvarstår från föregående period, men flera av dessa är nu implementerade och har övergått till förvaltning. De nya aktiviteterna som lagts till fokuserar framför allt på uppföljning och att öka delaktigheten hos patienter. I den ändringsmarkerade versionen av handlingsplanen är innehållsmässiga förändringar markerade, medan redaktionella ändringar som inte påverkar innehållet inte har markerats.

Handlingsplanen gäller för två år i taget, i stället för ett år som tidigare, för att ge verksamheterna förutsättningar att genomföra aktiviteterna – men med fortsatt årlig uppföljning bland annat i hälso- och sjukvårdsledningen och genom patientsäkerhetsberättelsen.

Handlingsplanen omfattar medarbetare inom Vård- och omsorgskontorets utförare i egen regi samt utförare i avtal med Socialnämnden.

Ärendets uppkomst och historik

En övergripande handlingsplan för vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens beslutades av Socialnämnden i sin första version 2021-12-16, § 115, sin andra version 2023-02-09, § 11 och sin tredje version 2023-12-14, § 78.

Handlingsplanen syftar till att tydliggöra ansvar, roller, mål och aktiviteter för perioden 2026–2027 för att minska vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens. I det nationella systemet för kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvård, i *Vägledning för vårdhygieniskt arbete* samt i ViS-riktlinjen *Samverkan avseende smittskydd, vårdhygien och hygien i Uppsala län* beskrivs vikten av att ha en handlingsplan för att förebygga vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens som en del av det övergripande patientsäkerhets- och kvalitetsarbetet. Denna handlingsplan ingår därför i huvudmannens systematiska arbete och beskriver de vårdhygieniska processer och strukturer som behövs för att förebygga dessa.

Rättslig utredning

Lagstöd

Arbetet med att förebygga vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens regleras av Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), Patientsäkerhetslagen (2010:659) och Smittskyddslagen (2004:168). Lagarna ställer krav på att vården bedrivs med god kvalitet och hygienisk standard, att vårdgivaren planerar, leder och följer upp verksamheten samt vidtar åtgärder för att förebygga vårdskador och smittspridning.

För kommunala verksamheter kompletteras lagstiftningen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, bland annat om basal hygien, smittförebyggande åtgärder i Sol- och LSS-verksamheter, grundläggande kunskaper hos personal och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Dessa reglerar rutiner, utbildning och samverkan för att säkerställa patientsäkerhet och förebygga smittspridning.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet om handlingsplanen medför inga ytterligare kostnader utöver de resurser som redan finns avsatta för utbildning, vårdåtgärder och material.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Om beslutet inte tas upphör den nuvarande handlingsplanen att gälla efter att giltighetsdatumet löpt ut. Verksamheterna riskerar då att sakna en övergripande

handlingsplan som tydliggör ansvar, roller, mål och aktiviteter för att förebygga vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens. Detta skulle göra det svårare att uppfylla krav enligt det nationella systemet för kunskapsstyrning, *Vägledning för vårdhygieniskt arbete* och ViS-riktlinjen *Samverkan avseende smittskydd, vårdhygien och hygien i Uppsala län*, samt försvåra huvudmannens systematiska patientsäkerhets- och kvalitetsarbete. Därtill skulle avsaknaden av en gemensam handlingsplan för både kommunens utförare i egen regi och utförare i avtal med nämnden kunna leda till bristande samordning och ökad risk för ojämlik vård mellan olika verksamheter.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-11-26

Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens – Handlingsplan 2026–2027

Ändringsmarkerad version av Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaresistens – Handlingsplan 2026–2027

Beslutet skickas till

Akten

Attendo AB

Knivsta pastorat

Nytida AB

Catrin Josephson

Socialchef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐

Nej ☒

Handlingsplanen omfattar inte barn.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐